

Последњи амерички амбасадор у СРЈ Вилијам Монтгомери је у интервјуу "Вијестима" испричао да је дугогодишњи шеф црногорске државе, Владе и Демократске партије социјалиста (ДПС) Мило Ђукановић пажљиво пратио како се менају геополитичке прилике, и на основу тога тражио земље које ће му помоћи. Казао је да су САД знале за шверц цигарета према Италији, као и да су Британци због тога хтели да Ђукановић оде с власти, али да није имао ко да га замени.

Монтгомери је недавно боравио у Подгорици како би промовисао мемоаре "Недипломатски животи", које је написао са супругом Лин Монтгомери.

Он је био и творац идеје да је за успешност референдума о независности Црне Горе потребна већина од 55 одсто. Како данас објашњава, тада је мислио да ако би референдум прошао са малом разликом од један или два посто, многи не би прихватили исход референдума.

"То би била веома лоша ситуација. Зато сам мислио да је важно да разлика буде довољно велика, одлучујућа, како би се избегао тај проблем. И зато сам рекао "55 према 45"', објаснио је Монтгомери.

Монтгомери је рекао да се диви Милу Ђукановићу због тога како се прилагођавао ситуацији и Црној Гори обезбеђивао подршку.

"И био је врло пажљив да види како се ситуација мења и која земља ће му помоћи. На пример, видео је проблеме које је Милошевић правио свету. Био је блиско повезан с Милошевићем, учествовао је у инвазији на Хрватску и у једном тренутку схвата да је то губитничка стратегија - променио је курс. А када се Србија ослободила Милошевића, практично сви наши интереси су се преусмерили с подршке Црној Гори на Србију. Видео је тај преокрет, због чега је морао реаговати. Мислим да је то била паметна стратегија за малу земљу којој треба подршка већег савезника", казао је некадашњи амбасадор САД.

Упитан да прокоментарише Ђукановићево наслеђе и то што га, с једне стране, оптужују да су његови сарадници "приватизовали" земљу и извлачили велике суме новца за лично богаћење, омогућивши организованом криминалу да цвета, док је с друге стране био кључан за независност Црне Горе и улазак земље у НАТО, Монтгомери каже да је то тачна слика Ђукановића.

"Мислим да је опасност за сваког политичара који дуго остаје на власти управо то - да када сте на власти и фаворизујете људе из своје партије да добију позиције, ствара се погрешна атмосфера која води ка проблемима о којима говорите", оценио је.

Знали смо за шверц, Британци хтели да због тога оде

Када је у питању шверц цигарета, који је приписиван Ђукановић, Монтгомери је рекао да је информације о томе хрватском "Националу" одавао некадашњи Ђукановићев сарадник, а касније противник, Ратко Кнежевић.

САД су знале за шверц цигарета у Италију, Ђукановић је то објашњавао као једини начин да обезбеди финансирање за црногорску владу кад је прекинуо с Милошевићем

"Кад је Ђукановић прекинуо однос с њим, Ратко је био веома незадовољан и окренуо се против њега, и био је извор свих тих информација (о шверцу цигарета). Верујем да је била још једна жена, Алка Вуица, с којом се Пуканић састао и која му је дала још информација. Али Ратко је водио кампању да придобије Запад да га подржи. Хтео је да замени Ђукановића. Хтео је да му помогнемо. И дошао је у Загреб, у амбасаду САД-а, да формално затражи нашу подршку. Рекао сам не и забранио му улазак у амбасаду", испричао је Монтгомери.

Додао је да је очигледно да су САД знале за шверц цигарета у Италију, а да је Ђукановић је то тада објашњавао као једини начин да обезбеди финансирање за црногорску владу кад је прекинуо с Милошевићем.

"Морали смо да помогнемо у јачању полиције у Црној Гори, јер је он (Ђукановић) контролисао полицију, док је војску контролисао Милошевић. Дакле, морали смо много да помогнемо Ђукановићу. Зашто се наставило касније, не знам...", додао је.

Некадашњи дипломата је испричао и како су Британци хтели да замене Ђукановића, а да су се САД томе успротивиле.

"Знали смо да је постојао шверц цигарета. Имали смо мало информација да ли се наставља. Нисмо тачно знали шта се дешава, али смо знали да Италијани истражују. То је био проблем за нас, али већи проблем за британску владу јер је много цигарета завршавало у Британији. Зато су донели одлуку да се одвоје од Ђукановића. И моје питање њима је било: 'Ко ће га рационално заменити?' Рекли су, 'Нама није битно, све што нас занима је да због шверца мора отићи'. Моја позиција је била: 'Морате ми рећи ко га може заменити'. Дошао сам у Црну Гору на недељу дана, разговарао са свим политичким партијама и видео њихове позиције. Донео сам одлуку да би тада било веома тешко формирати одрживу коалицију која би била прозападна и функционална. Јер, поново, а можда грешим - мислим да су Срби у Црној Гори били ближе тврдолинијашима у Србији. Сматрао сам да би то била веома тешка ситуација", казао је Монтгомери.

(Н1)